

Szakmai beszámoló

”RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvány

2025. év

A tavaly 30 éves alapítványunk életében a 2025-ös év is egy nagyon intenzív, sok feladattal és kihívással járó év volt. Az alaptevékenységünkben továbbra sem történt változás, az alapító okiratunkban megfogalmazott célok megvalósulása érdekében továbbra is egy női éjjeli menedékhelyet és egy családok átmeneti otthonát működtettünk Budapesten,

Mi egy kicsi magánalapítvány vagyunk, de az általunk kialakított ellátási formák fontos elemei fővárosi hajléktalan és gyermekvédelmi ellátás rendszerének. Továbbra is fontos működési alapelvünk, hogy minden intézményünkkel, programunkkal valamilyen ellátási hiányra reagáltunk és folyamatosan úgy fejlesztjük a szolgáltatásainkat, hogy a velünk kapcsolatba lévő hajléktalan nők és családok szükségleteire tudjunk reagálni. Ennek egyik fontos alapköve, hogy a munkatársainknak élő, valódi segítő kapcsolatai vannak a hozzánk fordulókkal és a munkájuk során folyamatosan igyekeznek a szociális munka egyéni és közösségi eszközeivel válaszokat találni ezekre.

Fő célunk az, hogy a velünk kapcsolatba kerülő nők és családok életében, helyzetében pozitív változást érhessünk el, helyzetük, állapotuk stabilabb legyen, az erőforrásaik feltérképezésre és megerősítésre kerüljenek, új erőforrások jelenhessenek meg az életükben. Nagyon komplex és speciális problémákkal találkozunk a munkánk során és az a tapasztalatunk, hogy a velünk

kapcsolatba kerülő rászorulókat egyre rosszabb állapotban vannak, helyzetük, nehézségeik leggyakrabban nem átmenetiek, hanem állandósultak és sokszor generációkon átívelőek.

Ennek megfelelően a szakmai teamjeink folyamatosan keresik azokat az utakat, lehetőségeket, képzik/fejlesztik magukat annak érdekében, hogy minél komplexebb válaszokat tudjunk kínálni ezekre a problémákra. Továbbra is fontos értéke a munkánknak, hogy intézményeinkben olyan támogató rendszert hoztunk létre, melyhez a rosszabb állapotban lévő, nem jól kooperáló, sokszorosan hátrányos helyzetből induló ügyfelek is tudnak kapcsolódni. Ez nélkülözhetetlen ahhoz, hogy nekik is kapcsolatuk lehessen az ellátórendszerrel, segítő szakemberekkel. Ez sokszor kihívásokkal teli és nagyon nagy elkötelezettséget, empátiát és szaktudást igényel a munkatársainktól, de hisszük azt, hogy ezek a kapcsolódások változást indíthatnak el, s az utcán élő hajléktalan nők esetében életmentőek lehetnek. A munkánk során nem csak hajlékot nyújtunk, hanem, feltérképezzük és megerősítjük a hozzánk forduló nők és családok erőforrásait annak érdekében, hogy a helyzetükben pozitív változás következhesse be.

Szervezeti alapértékeink között szerepel továbbra is a kliensközpontúság, a képessé tevés, az ártalomcsökkentés. Fontosnak tartjuk, hogy a velünk kapcsolatba kerülő családok és nők teret és időt kapjanak arra, hogy ránézhesse a helyzetre, amiben vannak, s a munkatársaink támogatást nyújtanak ezek megoldásához. Célunk az erőforrások feltérképezése, megerősítése, a képessé tevés.

A napi működtetésen túl tavaly is fontosnak tartottuk, hogy az intézményi fejlesztésekre is teremtsünk erőforrásokat. Mindezekon túl a szakmai munkánkat érintő belső folyamatainkat is fejlesztettük, melyek célja szintén a hatékonyabb működés volt.

A tevékenységünkről bővebben az alapítvány honlapján olvashatnak (<http://www.resalapitvany.hu>), illetve az alapítvány facebook oldalán rendszeresen hírt adunk a munkánkról, az intézményeinkben folyó eseményekről, programokról (<http://www.facebook.com/alapitvany.res>).

Ahogy azt korábban írtam, az intézményeink alapműködésében nem történt változás, a beszámolóink további részeiben az intézményeinkben folyó szakmai munkáról, tapasztalatainkról olvashatnak részletesebben.

I. NŐI ÉJJELI MENEDÉKHELY

1. Intézményünk bemutatása:

A női éjjeli menedékhelyünk óta működik, s tavaly is nyáron 35, télen 50 férőhelyen biztosít elhelyezési lehetőséget a hozzánk forduló hajléktalan nőknek.

1.1. Elérhetőségek:

"RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány

Női Éjjeli Menedékhely

Cím: 1067 Budapest, Podmaniczky u. 33.

Tel.: 06-1/269-36-01

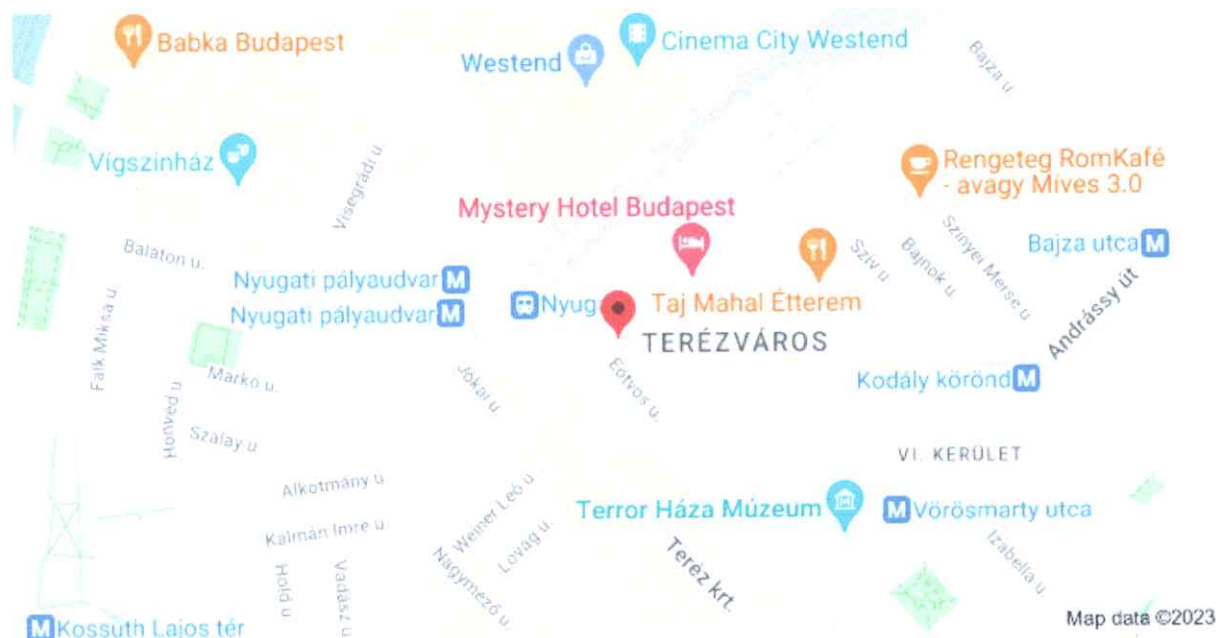
Mobil: 06-20/344-18-53

E-mail: noiszallo@gmail.com

www.resalapitvany.hu

<https://www.facebook.com/alapitvany.res>

1.2 Elhelyezkedés: Intézményünk a belvárosban, jól megközelíthető helyen, a Nyugati Pályaudvar közelében található, közösségi közlekedéssel és gyalogosan könnyen elérhető.

1.3 Épület: A szálló két szinten működik: a felső szinten helyezkednek el a lakoszobák, a vizes blokk (3 zuhanyzó és 4 mellékhelyiség), és az ügyeleti szoba, valamint az értékmegőrző. Az alsó, pincei részben a közös helyiségek találhatóak, illetve téli krízis férőhelyek megnyitására (15 ágy) is itt nyílik lehetőségünk. Továbbá ezen a szinten áll rendelkezésre a gépesített mosókonyhánk, illetve itt fogyaszthatják el az általunk szolgáltatott vacsorát, meleg teát, valamint itt alakítottuk ki a betegek elkülönítésére szolgáló helyiségeket is. A lakoszobák száma a téli időszakban öt, melyek közül egy 14, egy 10, egy 11, egy 8, egy pedig 7 ágyas (az utóbbi két szobában található férőhelyek az időszakosan megnyitottak).

A lakóink elhelyezési körülményeinek javításával kapcsolatosan újabb lépés volt a bejárati ajtó front cseréje, pincei rész falazatának újravakolása, vizesedésmentesítés, ipari mikrohullámú sütő beszerzése.

2. Az intézmény működési jellemzői:

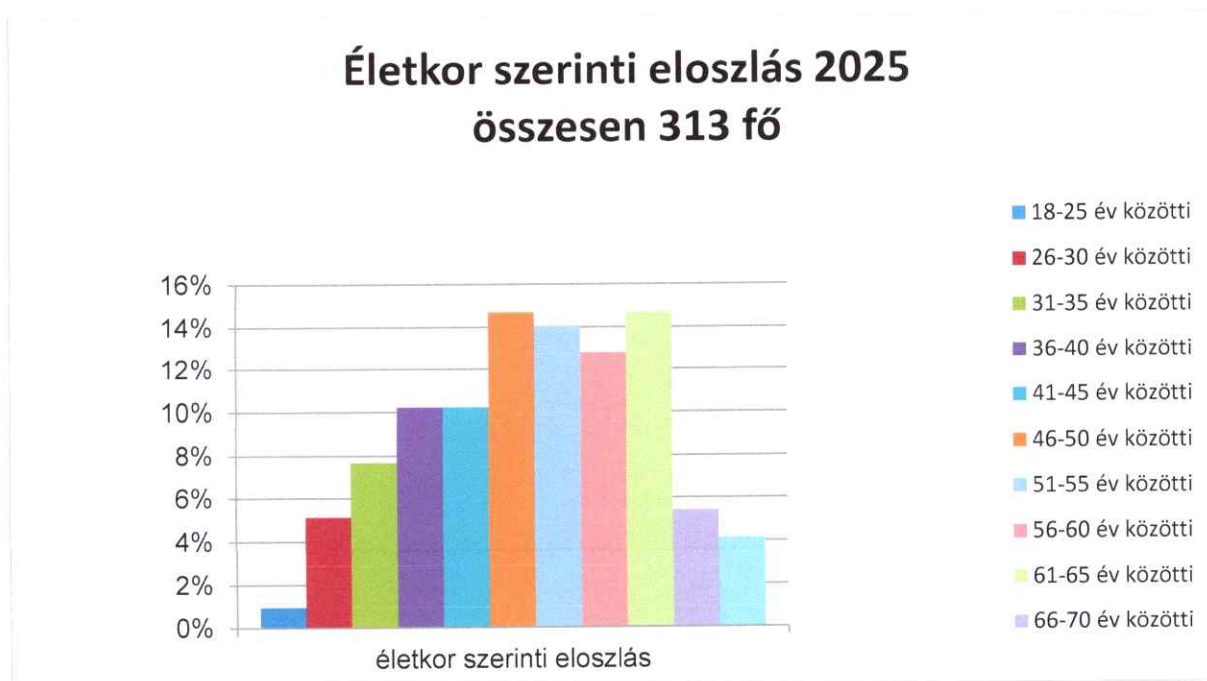
2.1. **Bekerülés módja:** A menedékhelyen minden nap 18-08 óráig biztosítunk feltétel nélkül, térítésmentesen igénybe vehető szolgáltatásokat a hajléktalan nőknek. A szállóra való bekerülés érkezési sorrendben történik, a bekerülés egyetlen korlátját a férőhelyek száma jelenti (nem kérünk absztinenciát, józanságot, tisztaságot, különböző igazolásokat sem). Tehát az intézményünk továbbra is egy olyan alacsonyküszöbű szolgáltatást nyújt, mely révén a nagyon rossz állapotban lévő, nem jól kooperáló hajléktalan nők is kapcsolatba kerülhetnek az ellátó rendszerrel, segítő szakemberekkel. Ezt nagyon fontos intézményi értéknek tartjuk. Ez azt is jelenti, hogy munkatársaink gyakran nagyon rossz fizikai és mentális állapotban lévő hajléktalan nőkkel dolgoznak. Az utca nem biztonságos, cél, hogy ezek a nők is bekerüljenek a rendszerbe, s az alapvető szükségleteik kielégülhessenek, hogy majd a későbbiekben lehessen továbbiakkal is dolgozni. Ez gyakran azt jelenti, hogy munkatársaink megfürdetik, élősködőmentesítik, majd ellátják új ruhával azt, akinek erre szüksége van, s ezek után tudnak enni és pihenni a nők.

Tapasztalataink szerint ezt a fajta kapcsolódás a nagyon rossz állapotú nőkkel sokat ad a segítő kapcsolathoz. A lakóink gyakran arról számolnak be, hogy sosem éltek még meg azt az elfogadást, ítéletmentes megközelítést, amit nálunk tapasztalhatnak. Ebből a szempontból az intézményünk unikális, s nagyon fontos, hogy a munkatársaink elkötelezettek e mellett, még akkor is, ha ez nagyon sok nehézséggel jár a munkájuk során.

Természetesen minden hozzánk forduló nő állapotát, helyzetét, szükségleteit felmérjük, ami fontos alapja lesz a későbbi szakmai munkánknak, illetve annak, hogy személyre szabott segítséget tudjunk neki kínálni.

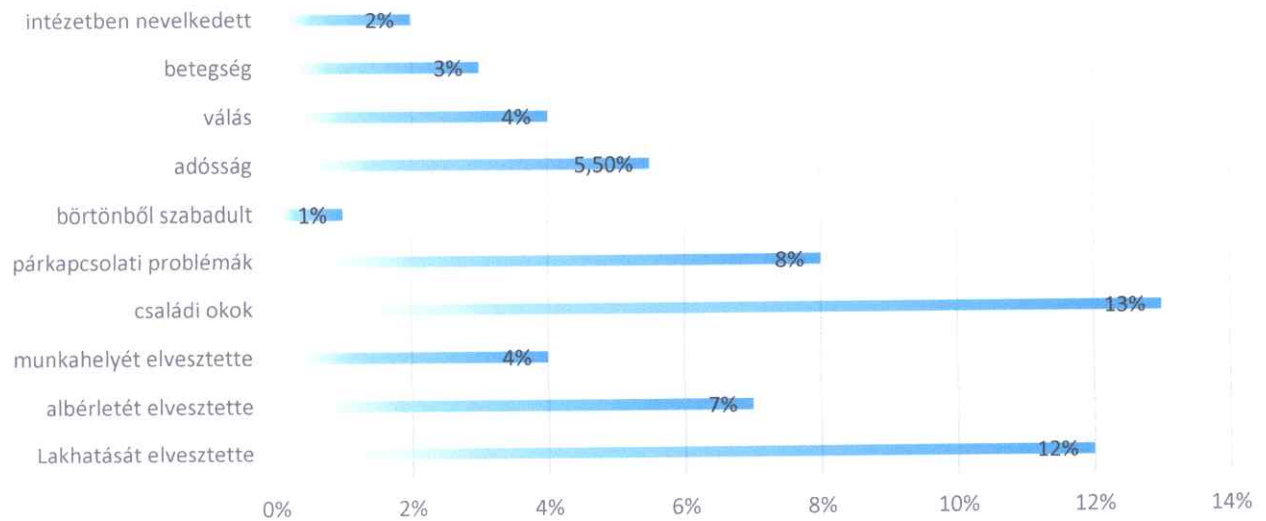
Az alábbi adatok a tavalyi évre vonatkozó jellemző tendenciákról adnak képet:

2.2. Statisztikai és demográfiai adatok:

2025-ben összesen 313 fő jelent meg az intézménybe, ami hasonló az előző évhez. Minden újonnan megjelenő nővel felvesszünk egy olyan kérdőívet, melyből információkat kapunk a helyzetével, történetével kapcsolatosan, ami segíti a munkánkat, illetve megalapozza azt is, hogy tudjunk a szükségleteire reagálni (például, ha valaki frissen került utcára, igyekszünk számára mihamarabb más lakhatási megoldást találni). Amikor mi rákérdezünk erre a lakóknál, a hajléktalanná válás okaként leggyakrabban a családi konfliktusokat, illetve az elszegényesedést említik, de tapasztalataink szerint általában több tényező vezet ahhoz, hogy hajléktalanná váljanak.

HAJLÉKTALANNÁ VÁLÁS OKA

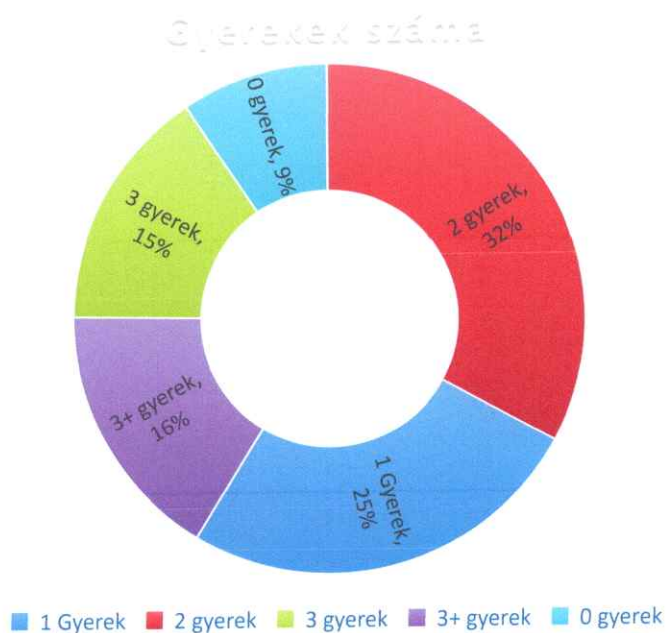

Meglepő, hogy ezek az arányok évről évre hasonlóak, és jellemzően a családi okok, párkapcsolati problémák a bántalmazás különböző formáit, a pénztelenséget és az ebből fakadó nehézségeket takarják. Továbbra is jellemző a helyzet kilátástalanságának való megélése, az elveszettség, a kapcsolati tőke teljes hiánya. Ebből látszik az is, hogy a fizikai szükségletek kielégítetlenségén túl micsoda mentális teherrel is küzdenek a hozzánk járó nők. Ezzel mi folyamatosan dolgozunk, a módszerekről a későbbiekben írok majd.

Az alábbiakban néhány adat látható azzal kapcsolatban, hogy a lakóink milyen típusú bántalmazást szenvedtek el az életük során. Nem győzzük hangsúlyozni, hogy ezek az adatok szerintünk sokszor azért torzák, mert számolnunk kell azzal is, hogy ezeknek a nőknek a bántalmazás különböző formái olyan szinten az életük részét képezik, hogy teljesen természetes számukra, fel sem merül bennük, hogy ez probléma, az életük, a női hajléktalan lét természetes velejárójának tekintik. Munkatársaimmal azon is dolgozunk, hogy ez ne így legyen, traumatudatos szakemberekként fontosnak tartjuk azt, hogy segítő munka során dolgozzunk azzal, ami velük történt, hogy legyenek szavaik erre, meg tudják fogalmazni az ezzel kapcsolatos érzéseiket, történeteiket, hogy kapjanak visszajelzést arról, hogy nem az ő hibájuk és nem oké, ami velük történt. Sokan ezt nálunk hallják először és ez teret nyit ezeknek a megoldására. Ez nagyon fontos szelete a munkánknak. A munkatársaink beszámolóit szerint szinte minden

hozzánk járó hajléktalan nőt ért életében bántalmazás, s nagyon gyakoriak a gyermekkori szexuális abúzusok.

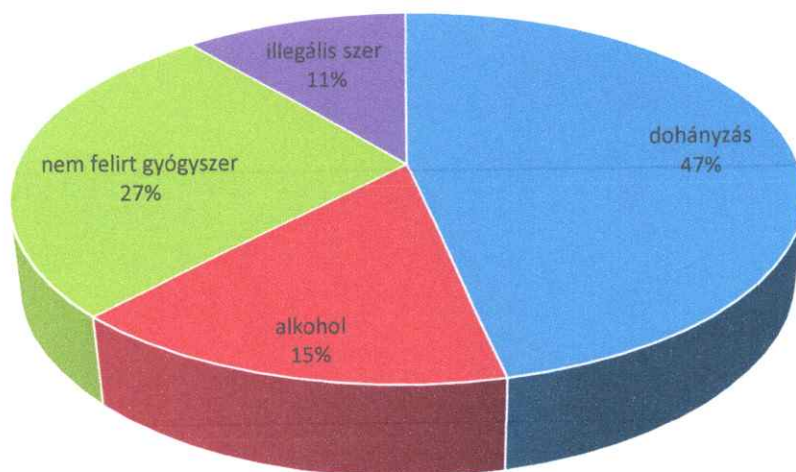
A hozzánk járó nőknek nagy témája még a gyerekek, a velük való kapcsolat, illetve kapcsolat hiánya. Ezek mindig megjelennek a segítő kapcsolatban, munkatársaink támogatást nyújtanak ezek megoldására, ahol lehetőség van rá segítjük a kapcsolattartást, a családi kapcsolatos viszonyok felvételét, visszaépítését, hiszen ezek erőforrást jelentenek. Ehhez kapcsolódik az anyasággal, családdal kapcsolatos veszteségek megoldása is, amiben szintén támogatást nyújtanak a szálló munkatársai.

Külön figyelmet kapnak azok a nők, akik várandósan kerülnek be az intézménybe, vagy nálunk derül ki, hogy gyermeket várnak. Ez egy nagyon nehéz és speciális helyzet és mi kiemelt figyelemmel dolgozunk ezekkel a nőkkal.

A mentális nehézségeken túl mindenképpen számolnunk kell azzal, hogy a lakóink nagy részénél megjelenik valamilyen addiktológiai kérdés, probléma. Fontos, hogy mi nem kérünk józanságot, tisztaságot, problématudatot, motiváltságot ezzel kapcsolatosan: azzal a helyzettel, állapottal dolgozunk, ahol a lakó tart. Ez a fajta elfogadás alapot teremt a belső motiváltságra és ne kívülről jövő nyomást, elvárást jelentsenek, ami az ártalomcsökkentés, illetve az esetleges felépülés folyamatában nélkülözhetetlen alap.

Szerhasználat

Mint az a fentiekből kiderül, nagyon összetett problémákkal találkoznak és dolgoznak a munkatársaink a szakmai tevékenységük során.

- 3. Szakmai munka:** az intézményünk alaptevékenységében nem történt változás, nyáron 35, télen 50 férőhelyen nyújtunk utcán élő hajléktalan nők számára alapvető szolgáltatásokat (alvási, mosási, fürdési lehetőség, vacsora, szociális munka, aktivitást segítő programok, alapvető egészségügyi ellátás biztosítása).

3.1. Intézményünk által nyújtott szolgáltatások:

- Munkanapokon RSZTOP keretein belül, hétvégén adományok bevonása révén készétel, illetve konzerv vacsora, citromos tea (amikor nem volt RSZTOP, akkor munkanapokon saját forrásból, illetve adományokból biztosítottuk ezt)
- fürdési, mosási, ruhaszárítási lehetőség (az ehhez szükséges eszközök, kellékek-szappan, sampon, törölköző, mosópor, intim higiénés termékek biztosítása)
- ételmelegítési lehetőség
- értékmegőrzés (egy éjszakára, zárható szekrényben)
- hetente egyszer szakorvosi rendelés, valamint pszichiáter-addiktológussal való konzultációs lehetőség
- alapvető gyógyszerek (például láz-és fájdalomcsillapító), alapvető kötözés biztosítása
- krízisintervenció
- pszichés támogatás
- internet-hozzáférés biztosítása, szükség esetén segítségnyújtás a számítógép használatához, különböző elektronikus ügyintézők segítése, támogatása, ezzel kapcsolatos készségfejlesztés
- adományruhák biztosítása
- önkéntes programok szervezése a lakóink részére (például szemétszedési akciók, konferenciák, társadalmi elfogadást segítő programok)
- az esetlegesen rendelkezésre álló pályázati források és adományok mértékének függvényében a szakorvos által felírt gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök kiváltása
- aktivitást segítő programok
- önsegítő, bántalmazást feldolgozó csoportok (például verses, kreatív, önbecsülés program)

Ügyfeleink nyugalmaról a nyitvatartás teljes ideje alatt szociális munkások gondoskodnak: 18-22 óráig két szociális munkás tart ügyeletet, 22-08 óráig az éjszakai feladata a nyugodt pihenés körülményeinek biztosítása.

3.2. Tevékenységünk: Célunk az utcai létből fakadó károk csökkentése, a túlélés segítése, az állapotromlás elkerülése, akinél lehetséges az állapotjavulás elérése, a hajléktalan létből való kimozdulás támogatása. Lakóink felvételéről az ügyeletes szociális munkás dönt az üres férőhelyek száma alapján, a szállóra jelentkező ittassága, bódult állapota nem kizáró ok, egyetlen korlátot a férőhelyek száma jelent. Ezt amiatt tartjuk fontosnak, mert minél rosszabb állapotban van a hozzánk forduló, tulajdonképpen annál nagyobb szüksége van egy védett helyre, hiszen állapota miatt az utcán nagyon sok baj érheti (például több lakónk számol be arról, hogy bántalmazták, levizelték, felgyújtották már korábban).

Munkatársunk a beengedés után megmutatja az ágyat, vacsorát, törölközőt ad, segíti az alapvető fiziológiás szükségletek kielégítését (például szappan, sampon, stb. biztosításával). Az intézményben dolgozó szociális munkások feladatai közé tartozik továbbá ügyfeleink egészségi és mentális állapotának nyomon követése, probléma esetén a szükséges lépések, beavatkozások, segítségnyújtás megtétele. Nagyon fontos működési alapelvünk, hogy az intézmény alacsonyküszöbű, a bekerülésnek nincsenek feltételei (nem kérünk absztinenciát, tisztaságot, fertőtlenítési igazolást, tüdőszűrő igazolást, stb.), egyetlen korlátot a férőhelyek száma jelent. Az intézményi együttélés szabályairól, s az ezek megsértése esetén alkalmazható szankciókról, valamint az értékmegőrzésről, az általunk nyújtott szolgáltatásokról a házirend ad felvilágosítást, melyet minden újonnan érkezővel ismertetünk. A nyitottságunk, az alacsonyküszöbű szolgáltatásunk miatt nagyon nagy hangsúlyt fektetünk az intézményben dolgozó szociális munkások tevékenységére, hiszen az ő feladataik közé tartozik a szállón való nyugodt pihenés feltételeinek megteremtése, az esetlegesen felmerülő konfliktusok megelőzése és kezelése, a kliensek problémáira segítségkérési lehetőségek kínálása. A szolgáltatásaink feltétel nélkül vehetők igénybe, így a ténylegesen utcán élő, rossz állapotban lévő hajléktalan nőknek is intézményes segítségkérési lehetőséget kínálunk.

A Női Éjjeli Menedékhely tavaly is részt vett a „Közterület helyett emberi körülmények” programban, melynek keretén belül a konzorciumi szerződésben foglaltak alapján nyújtottunk szolgáltatásokat hajléktalan nőknek. A Női Éjjeli Menedékhely esetében minden bejövő lakóra érvényes és jellemző működési mód az a specialitás, hogy egy nagyon fontos ellátási hiányra, a rossz állapotban lévő, nem túl jól kooperáló, életvitelszerűen utcán élő, pszichiátriai problémákkal küzdő, az ellátórendszerrel sokszor bizalmatlan hajléktalan nők szükségleteire

reagálunk. A hozzánk járó nők ezek közül a hajléktalan nők közül kerülnek ki, s ennek megfelelően alakítottuk ki azt a működési metódust, amivel ezek a nők meg tudnak tapadni az ellátórendszerben, segítők kapcsolatba tudnak kerülni. Ennek megfelelően az intézményben megvalósítandó szakmai programunk során folyamatosan reagálunk a felmerülő szükségletekre, rugalmasan igyekszünk válaszokat kínálni ezekre.

Már a lakóinkkal való első találkozás során információkat gyűjtünk arról, hogy milyen helyzetben van az ügyfelünk, milyen szolgáltatásokat vesz igénybe, milyen problémáit fogalmazza meg, miben vár tőlünk segítséget. Ezekkel az információkkal folyamatosan dolgozunk, a felmerülő szükségletekre az ügyféllel való együttműködés során igyekszünk reagálni. Segítjük ügyfeleinket a szociális ügyintézésben, illetve minden esetben igyekszünk őket eljuttatni az intézményben elérhető egészségügyi szakszemélyzethez. Fő csapásirány jellemzően az alapvető iratok beszerzése, pótlása, a szükséges egészségügyi iratok beszerzésének segítése, az esetleges vizsgálatok megszervezése, a továbblépési lehetőségek felkutatása, segítség az ezzel kapcsolatos lépések megtételében, illetve, a közösen megfogalmazott célokkal kapcsolatos együttműködés kialakítása és fenntartása. Az egészségügyi, illetve hivatali ügyintézésekben nyújtott segítséggel sikerült megoldanunk az iratpótlásokat, a folyamatban lévő ügyek lezárását.

Az intézmény további különlegessége, hogy a nálunk a gondozási folyamatokban nincs elvárt együttműködési kötelezettség, nem „osztjuk le” az eseteket, hanem a hozzánk forduló nők tulajdonképpen saját maguk tudják eldönteni, hogy melyik szociális munkással tudnak/akarnak együttműködni a segítők folyamatban. Tapasztalatunk szerint ez az önkéntesség egy olyan bizalmi alapot nyújt a közös munkához, amiben lehet azzal dolgozni, ami van, nem az ottlakás feltétele a gondozási folyamat, hanem a belső motiváció eredménye, ami megsokszorozhatja ezeknek az együttműködéseknek a hatását. Nagyon fontos a munkánkban az is, hogy nem ítélezünk, mindenkit úgy fogadunk el, amilyen állapotban van, amit az életük során nagyon ritkán tapasztalnak meg a hozzánk járó nők. Ez a többszörös segítők attitűd támogatja a munkánkat. Munkatársaink nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy amennyiben van erre lehetőség lakhatási mobilizációs lehetőségeket keressenek a hozzánk járó hajléktalan nőknek, kimozdítsák őket az intézményi struktúrából. Az alacsonyküszöbűségünk miatt olyan nőknek is tényleges segítségkérési lehetőséget kínálunk, akik nagyon rossz állapotban vannak, ami fontos

érték, de megnehezíti az ellátáson kívüli lakhatási lehetőségekbe való kiköltöztetést, mert lakóink nem rendelkeznek olyan kondíciókkal, ami lehetővé tenné ezt.

Nagyon fontos, hogy munkánkat teamben, szupervíziós támogatással végezzük, ami egy alap működési módunk és támogatja, hogy a szakmai rálátásunkat megőrizve tudjunk dolgozni.

3.3 Munkánk során tapasztalt nehézségek: A menedékhely működtetése során évek óta szembesültünk azzal a problémával, hogy az intézménybe bejáró hajléktalan nők egészségi állapota nagyon rossz. Lakóink jelentős része valamilyen krónikus megbetegedésben (például szív- és érrendszeri betegségek, diabetes mellitus, pszichiátriai kórképek, gyomor-és bélrendszer betegségei, mozgásszervi betegségek, stb.) szenved. Az egészségügyben szerzett rossz tapasztalataik, a saját testükhöz való viszonyuk megváltozása miatt gyakran elhanyagolják betegségüket, s csak állapotuk jelentős romlása, akut tünetek megjelenése esetén fordulnak orvoshoz. Tavaly is működött a heti orvosi rendelés az intézményben, de az ápoló kollégánk év eleji távozása után nem tudtunk egészségügyi végzettségű kollégát üzemszerűen bevonni a tevékenységbe, így az ő lakókkal kapcsolatos, nem szakfeladatait szétosztottuk.

Nagy problémát jelent a hozzánk járó nők elöregedése, nehéz, sőt sokszor szinte lehetetlen az idős, demens ügyfelek ellátása, intézményi keretek közötti megtartása, illetve tovább léptetése. A szakmai team folyamatosan dolgozik ezzel a kérdéssel: hol vannak ebben a határaink, milyen lehetőségek vannak, hogyan tudunk ezekben jól segíteni?

Munkatársaink folyamatosan keresik azokat a lehetőségeket, melyek révén a lakóink a hajléktalan- ellátórendszerből kimozdíthatók, de ez nagyon nehéz munka, mert a mentális és egészségi állapotuk, valamint a jövedelmi helyzetük nehezíti ezt. Tapasztalataink szerint az, hogy ténylegesen alacsonyküszöbűek vagyunk és a házsabályaink, a működési kereteink lehetővé teszik, hogy a nagyon rossz állapotban lévő nők (értjük ez alatt például, hogy sokszor az alapvető fiziológias szükségletek kielégítésében is segítségre szorulnak, nagyon rosszul kommunikálnak, pszichiátriai betegségekkel küzdenek) vegyék igénybe a szálló szolgáltatásait nehezebbé teszik a mobilizációt, a szállón kívüli lakhatási lehetőségek megteremtésével kapcsolatos munkát. Viszont az a fajta nyitottság, elfogadás, amivel fogadjuk a nagyon rossz állapotban lévő nőket is alapot ad a bizalmi alapon létrejövő segítő kapcsolat kialakítására, s a

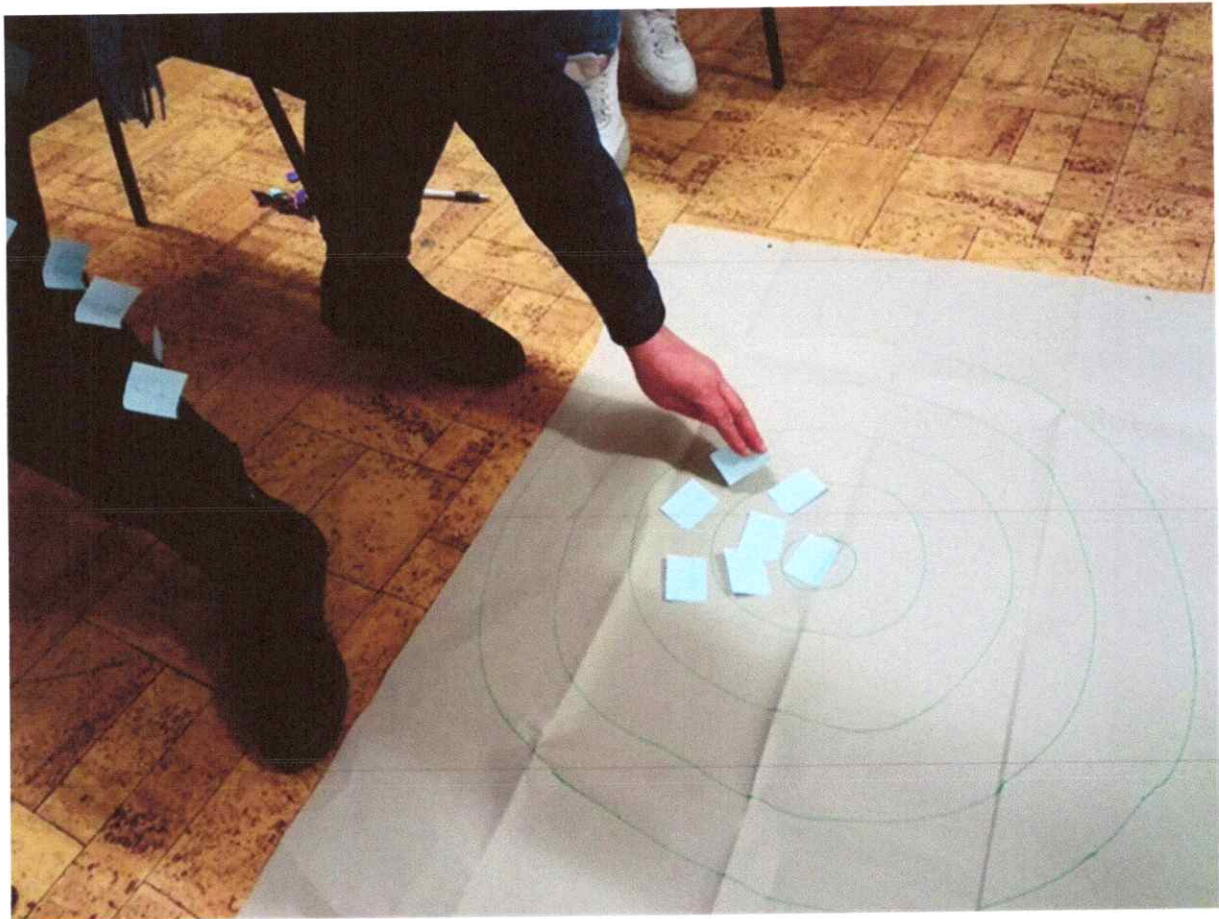
lakóink nem egy külső együttműködési kényszer, hanem belső motiváció mentén kezdenek el a kollégákkal együttműködni.

Nagyon fontosnak tartjuk a bekerülés utáni intenzív szociális munkát, ami azt a célt is szolgálja, hogy frissen hajléktalanná váló nők esetében amennyiben erre lehetőség van, minél rövidebb időt töltsenek az ellátórendszerben.

3.4 A tavalyi év napi működésén túlmutató eseményei: nagy örömünkre tavaly is több olyan aktivitást segítő, illetve közösségi programot meg tudunk valósítani, melyek komoly segítséget jelentenek a lakóinkkal való együttműködésben, a segítő folyamatokban.

Tavaly is megvalósítottuk az Erő a változáshoz csoportunkat, mely során a lakóink a bántalmazásból fakadó traumáikkal tudtak dolgozni.

A fentiekén túl önszervező és művészetterápiás csoportot, folyamatot szerveztünk, melyek során a nálunk élő nők magukkal, a saját helyzetükkel tudtak dedikált keretek között, biztonságos térben foglalkozni.

Témák, melyekkel dolgoztak:

- női higiénia a menstruáció alatt és az eszközök lehetősége, az ezzel kapcsolatos helyzetük, félelmek, mire van szükségük, mi az, amiben mi tudunk segíteni (többféle tampon vagy betétet, esetleg görcsoldót tudunk biztosítani a fájdalomhoz az adományokból, pályázati forrásból)
- menopauza tünetei, kezelésének lehetőségei hajléktalan nőként, kitől, hogyan kaphatnak segítséget
- háborúval kapcsolatos félelmeik, hogyan hat ez az ő életükre

- divat, öltözködés, ápoltság hajléktalan nőként (mik ezzel kapcsolatosan a megéléseik, nehézségeik)

Ezeket a témákat a lakóink dobták be, az edukatív részt, megdolgozási technikákat a kollégák alakították ki. A tervezés fő csapása a konfliktusok, illetve ennek kezelése jelentette, ennek a témának szerteágazó megoldása miatt több alkalommal is visszakerült a csoportba. Konfliktusok a szállón, konfliktusok a családdal, konfliktusok segítő szakemberekkel. Nagyon érdekes volt azt látni, hogy a családdal való nézeteltérések esetén hatékonyan tudunk tanácsokkal, technikákkal szolgálni. Fő oka a kezeletlen konfliktusoknak az alábbiak voltak: - hiányos vagy szinte egyáltalán nem létező konfliktuskezelési technikák (agresszív fellépés konfliktus esetén), több éve meg lévő sértődések, vádaskodások. Nagyon nehéz volt a megbocsátást átbeszélni egy olyan közegben, ami alapvetően egy kiszolgáltatott helyzetben lévő ember esetében, amiben teljesen magányos a teljes önfeladást jelentené. A win-win állapot elérése számukra nem opció, „vagy ő, vagy én”- hangzott sokszor a válasz.

A családi konfliktusoknál a visszajelzések alapján nagy sikereket sikerült a csoport támogatásával elérnünk, rég óta fennálló sértődöttségeket oldottunk föl a nagyon őszinte foglalkozások alkalmával.

Szóba kerültek a társas kapcsolatok milyensége is, ez is egy nagyon nehéz téma a szállón lakók életében. Elsősorban a kiszolgáltatott helyzetben lévő hajléktalan nők nehézségeiről beszélgettünk, s itt átfedés volt a Női önbecsülés programban részt vevő hölgyek által hozott érvek és a között és a Csak a holnap csoporton részt vevő témák között.

A csoporttagok dolgoztak a bennük előkerülő érzésekkel, gondolatokkal, reflektáltak egymásra, s egy nagyon mély, bizalmi légkör alakult ki, mely segítette a traumáik, a helyzetük feldolgozását, az erőforrásaik feltárását, használatát, a stigmatizált hajléktalan szerepből, s a passzivitából való kimozdulást. Önreflektív, s aktoraivá váltak a helyzeteknek, mely tapasztalatok, tudások segítik őket abban, hogy a csoporton kívüli helyzetekben is erősebbek, asszertívabbak, önreflektívabbak legyenek. Ezek a tényezők olyan változásokat indítottak el bennük, melyek révén képesek voltak a betokosodott működési módból kimozdulni, helyzetük megoldásán a korábbinál bővebb szerepkészlettel dolgozni. Ez olyan tapasztalás, ami nagyon erős muníciót jelent számukra a hétköznapokban, közvetlenül kaptak pozitív visszajelzést a működésükkal, helyzetükkel kapcsolatban.

Ezek a segítő formák pozitív változást hoztak a lakóink életébe, hozzájárultak ahhoz, hogy a csökkenjenek az élethelyzetükből fakadó károk, jobban rálássanak a működésükre, jobban értsék magukat, csökkenjen a bennük lévő feszültség, érezzék a sorstársi közösség erejét.

A fentiekén túl rendszeresen tartottunk kreatív foglalkozásokat, filmklubokat és beszélgetéseket a lakóinknak, nem csak egyéni, hanem a csoportos szociális munka eszközeit is használjuk az intézményben. Ezek mind a lakóinknak, mind a munkatársainknak fontosak, mert kicsit más kapcsolódási, gondolkodási keretet, lehetőséget is kínálnak ezek a fórumok.

Tavaly is részt vettünk a Terézvárosi Napokon, ahol a lakóink és munkatársaink élő könyvtárként meséltek az érdeklődőknek az intézményben folyó szakmai munkáról, a hajléktalan létről. Ez nagyon sikeres együttműködés volt, mert fontosnak tartjuk azokat a kapcsolódási lehetőségeket, ahol hajlékkal rendelkező emberekkel találkozhatunk, kapcsolódhatunk, mert ez hozzájárul az előítéletek csökkenéséhez.

A lakóink különböző önkéntes szemétszedési akcióikban vesznek részt- itt nagyon fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a szervezők számítanak a lakóinkra, keresnek, hívnak minket, ami nagy öröm számunkra. Az intézményben rendszeresen fogadunk érdeklődőket, önkénteseket, adományozókat, akik színesebbé teszik a hétköznapokat és nagyon sok tudást, élményt hoznak be a házba.

Tavaly is minden nagyobb ünnepet megtartottunk az intézményben, az adományozóink, támogatóink jóvoltából a szolgáltatásainkat igénybe vevő hajléktalan hölgyeket sikerült meglepetésekkel, ajándékokkal is meglepni például karácsonykor, nőnapkor, sőt szerveztünk közös főzést is.

2025-ben az intézményben ellenőrzést tartott a Magyar Államkincstár, mely során – a korábbi ellenőrzésekhez hasonló módon - nagyon pozitív tapasztalatokat szereztek az alapítványról, intézményről, s megállapítást nyert, hogy az állami normatív támogatást jogszerűen számoltuk el és használtuk fel, s a jogszerű felhasználás feltételeit, követelményeit biztosítjuk.

4. **Terveink:** Munkatársaink elkötelezettek az alacsonyküszöbű szolgáltatás fenntartásában annak ellenére, hogy ez sokszor nagyon nehéz és nagyon sok, speciális problémát, kihívást jelent nap, mint nap. Kiemelt célunk a további nyitás, a külsős, aktivitást segítő programok (például szemétszedés, színházi programok) körének bővítése, a csoportos foglalkozások folytatása. Mindezekben elkezdtünk kidolgozni egy túl egy speciálisan idősekre, a szociális otthoni elhelyezésre felkészítő programot.

A szakmai team tavasszal és ősszel egy elvonuláson vett részt, ahol a napi működésből kimozdulva áttekintették az elmúlt időszak eseményeit, s meghatározták azokat a fejlesztési irányokat, melyek révén a szolgáltatásaik körét tovább tudják bővíteni. A téli időszak előtt is egy hosszú teamen készültek a kollégák a nagyobb létszám fogadására.

5. Összegzés:

Továbbra is fontos számunkra, hogy következetesen, az intézmény alapértékei szerinti alacsonyküszöbű szolgáltatást biztosítunk. Az elmúlt időszak fejlesztései révén sikerült javítanunk a lakóink elhelyezési körülményeit, s büszkék vagyunk arra, hogy olyan házat működtetünk, ami nem csak lakhatást, hanem komplex, az alapvető szükségletek kielégítésén túlmutató, erőforrásokat is aktivizáló támogatást nyújt a hajléktalan nőknek.

Mindig szakmai sikerként értékeljük, ha erőforrásokat aktivizálunk a lakóinkban, akiknek az állapota ezáltal javul, a hajléktalan létből fakadó károk csökkennek.

II. Családok Átmeneti Otthona

A Családok Átmeneti Otthona 2006. áprilisától biztosít átmeneti ellátást lakhatási krízishelyzetbe került gyermekek és szülei, esetenként nagyszülei, nagykorú testvérei, valamint válsághelyzetben lévő várandós anyák, illetve férjük, élettársuk, továbbá a szülészetről a kórházi ellátás után kikerülő anya és gyermeke, valamint bántalmazott szülő és gyermekei részére. Ez tavaly is így volt, az intézmény alaptervekenységében nem történt változás., hangsúlyozottan fontosnak tartjuk, hogy továbbra is olyan családokat fogadjunk, akik családként definiálják magukat és a gyerekek jogállása tisztázott.

1. Intézményünk bemutatása

A valós szükségletekre és élethelyzetekre reagálva hozzánk minden olyan család jelentkezhet, akik „család”-ként definiálják magukat (és megfelelnek a jogszabályban előírtaknak), ide értve a gyermekeiket egyedül nevelő egyszülős családokat, egyedülálló anyát gyermekeivel, egyedülálló apát gyermekeivel, vagy akár nagyszülőket (hivatalos gyámokat) unokáikkal. Az intézményben napi 24 órában családgondozó vagy szakgondozó munkatárs ad ügyeletet, valamint ezen kívül a hét több napján a családgondozó kollégák még pluszban is elérhetők a családok számára.

1.1 Elérhetőségek

"RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány

Családok Átmeneti Otthona

Cím: 1173 Budapest, Összekötő utca 3.

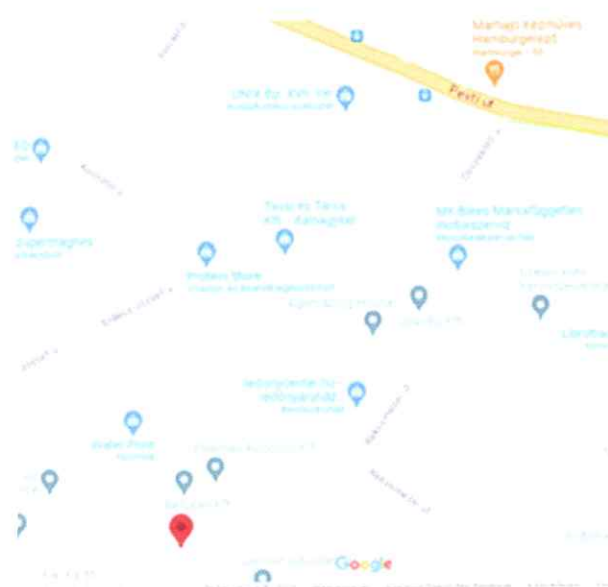
Tel.: 06-1/258-58-95

Mobil: 06-20/334-02-81

E-mail: csaores@gmail.com

www.resalapitvany.hu

<https://www.facebook.com/alapitvany.res>

1.2 Elhelyezkedés

Intézményünk a 17. kerület szélén, egy ipari jellegű terület és a békés kertvárosi, családi házas rész határán található, számos kirándulásra vagy éppen piknikezésre lehetőséget adó fás, zöld terület közvetlen szomszédságában.

1.3 Épület

A családok Átmeneti Otthonát egy kétszintes épület és a hozzá tartozó nagy udvar alkotja, ahol a kapun belépve rögtön egy játszótéren találjuk magunkat, amely mellett elhaladva jutunk el a bejárati ajtóig. Az épületbe belépve azonnal az ügyeleti iroda szinte mindig nyitva álló ajtaját pillantjuk meg, ahol kollégáink fogadják az intézménybe érkezőket, néha csak egy köszönés erejéig, de gyakran inkább mintegy zsilipként funkcionál a külvilág és az otthon között, ahol a lakók – kicsik és nagyok egyaránt – szinte egy szuszra elmondják, mi minden történt velük aznap.

Az épület két szintből áll, az alsó szinten a főbejáratától jobbra található (haladási sorrendben) a vezetők két irodája, a frissen kialakított családgondozói iroda, a személyzeti helyiségek, a szintén frissen kialakított játszó szoba, lakók konyhája, és három pici raktárhelyiség. Ez az épületszárny nem rendelkezik felső szinttel. Az épület bal szárnyában a technikai helyiségek mellett elhaladva a lakós részbe érkezünk. Itt két szinten 6-6 lakószoba, szintenként 2 vizesblokk, és a folyosók mentén a családok személyes holmijának tárolására

szolgáló tágas beépített szekrények található. Az alsó szinten található még a lakók mosókonyhája, egy jelenleg raktárként funkcionáló, de a későbbiekben fejlesztő szobává alakított helyiség.

1.4 Fejlesztések

Az intézménynek helyt adó ingatlanok jó gazdái vagyunk, folyamatosan rendben tartjuk, keressük azokat a lehetőségeket, melyek révén ehhez forrásokat tudunk előteremteni. A 2023-ban megindult fejlesztési folyamatunk célja, hogy egy energiahatékonyabb, rendezettebb környezetben végezzük a tevékenységünket. Az otthonban minden család külön lakószobában, a szükségleteiknek megfelelő berendezéssel kerül elhelyezésre. A szobákat beköltözés előtt kifestjük és gondoskodunk a bútorok fertőtlenítéséről is. Az elmúlt években a lakószobákat az IKEA-ban vásárolt bútorokkal, egységesen (természetesen a családok egyéni szükségleteihez igazodva) rendeztük be, így a korábbinál egységesebb, letisztultabb az intézmény megjelenése (bár számolnunk kell a nagyfokú amortizációval, a folyamatos pótlással). A családok a saját igényeik szerint tudják berendezni, díszíteni a szobájukat, a holmijaikat a rendelkezésükre álló zárható szekrényekben tudják tárolni. Ha szükséges biztosítani tudjuk az alapvető konyhai eszközöket, ruházatot, textíliát, tisztasági szereket, minden családnak van egy zárható hűtője, konyhai eszközök tárolására szolgáló szekrénye.

Az elmúlt években végrehajtott fejlesztések:

- 👉 fűtésrendszer részbeni korszerűsítése, kazán cseréje
- 👉 ingatlan részbeni hőszigetelése
- 👉 bútorok részbeni cseréje
- 👉 elektromos rendszer részbeni korszerűsítése
- 👉 lakók által használt vizesblokkok részbeni felújítása
- 👉 bejárati ajtó és az ügyeleti nyílászárók cseréje
- 👉 kamerarendszer kiépítése
- 👉 új gáztűzhelyek beszerzése
- 👉 a kertbe lévő játékok cseréje (ezeknek óriási az amortizációja)
- 👉 gyümölcsfák és bokrok ültetése

- ✎ kerítésjavítás, kerítések részbeni cseréje
- ✎ lakók által használt folyosói szekrények újrapolcozása
- ✎ lakók által használt konyha csőrendszerének részbeni cseréje
- ✎ korszerűtlen, elhasználódott linóleumok részleges cseréje laminált padlóra
- ✎ hagyományos izzók cseréje energiatakarékos, illetve mozgásérzékelő ledes világításra
- ✎ új hűtők, mosógépek, szárító beszerzése

A rendelkezésünkre álló források függvényében folyamatosan fejlesztjük az intézményben élők elhelyezési körülményeit.

A 2025-ös év nagy beruházása az elektromos rendszer részbeni felújítása volt, sikerült a vezetékhálózat egy részét lecserélni és kismegszakítókkal külön-külön áramkörre kötni minden szobát, így függetleníteni egymástól a családokat, ami csökkentette a meghibásodásokat, biztonságosabbá tette a működést. A következő ezzel kapcsolatos lépés a szobák villamoshálózatának további korszerűsítése. A fentiekén túl tavaly sor került a lakók által használt emeleti vizesblokk részbeni felújítására, valamint szintén a lakók által használt közös konyha vezetékeinek részbeni cseréjére is. 2025-ben pályáztunk az IKEA-hoz, melynek eredményeként idén a játszószoza és a család gondozói, illetve terápia szoba újult meg 2026-ban.

Intézményünk összesen 11 szobában 40 fő (11 család) számára, családonkénti külön szobában tudott biztosítani átmeneti elhelyezést két emeleten. 2023-ban kialakításra került a 12. szobánk, amelybe szükség esetén hirtelen beköltözést igénylő, kis létszámú családot tudunk fogadni, így jelenleg 12 szoba áll rendelkezésre a 40 fő (12 család) befogadására.

2024. évben elkezdett felújítások egy részét folytatni tudtuk, de ezek folyamatos feladatot jelentenek számunkra egyrészt az épület állapota, másrészt a magas amortizáció miatt.

2. Ellátottak köre

2.1 Bekerülés módja

A "RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány és Budapest Főváros 10. és 17. kerületi Önkormányzata között megkötött ellátási szerződések alapján a szervezetünk által fenntartott Családok Átmeneti Otthonában nyújtunk az önkormányzatok illetékességi területein lakóhellyel rendelkező, életvitelszerűen tartózkodó, lakhatási krízishelyzetbe került család számára biztosítunk ellátást. A családok felvétele a szülő, vagy törvényes képviselő kérelmére történik üres férőhelyek függvényében. A kérelem benyújtható személyesen, levélben, illetve e-mailben, lehetőség szerint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat/Központ, védőnő, bölcsőde, óvoda, iskola stb. javaslatával, ajánlásával.

A felvételi beszélgetés során munkatársaink feltérképezik a család problémáit, miben várnak segítséget, milyen erőforrásaik vannak, mennyire motiváltak, illetve mik lehetnek az esetleges együttműködési irányok. Ezt követően a szakmai stáb javaslatára az intézményvezető dönt a család felvételéről. Fontos szempont, hogy a jelentkező család legyen motivált, rendelkezzen olyan erőforrásokkal, amelyek megerősítésével, támogatásával képessé válhatnak a nehéz élethelyzetten való változtatásra, és vállalják az együttműködést az intézménnyel.

Felvételnél előnyt élveznek a 10. és a 17. kerületből jelentkezők, az esetlegesen fennmaradó üres férőhelyekre az ország egész területéről tudunk rászorulókat fogadni. A 10. és 17. kerületi segítő szervezetekkel napi szintű kapcsolatban vagyunk, így folyamatosan tájékoztatjuk

egymást a jelentkező családokról, illetve a rendelkezésre álló férőhelyekről. Beköltözéskor a családtagokkal az intézményvezető megállapodást köt. A megállapodás az együttműködés kereteit, a gondozás, és az ellátás időtartamát, a szolgáltatás formáját, módját, a térítési díj mértékét tartalmazza. A beköltözést követően a családtagokat az intézményi ellátás időtartama alatt családgondozó segíti. Az intézmény által nyújtott ellátásért, a családtagoknak jövedelmük függvényében, térítési díjat kell fizetniük, amelyet az intézményvezető állapít meg.

A Családok Átmeneti Otthona az otthont nyújtó ellátáson kívül, amely magában foglalja a lakhatási lehetőséget és az ehhez kapcsolódó, alapvető szolgáltatásokat, a családok együttműködésén alapuló szociális segítségnyújtással, egyéni és családi esetmunkával támogatja lakói életét.

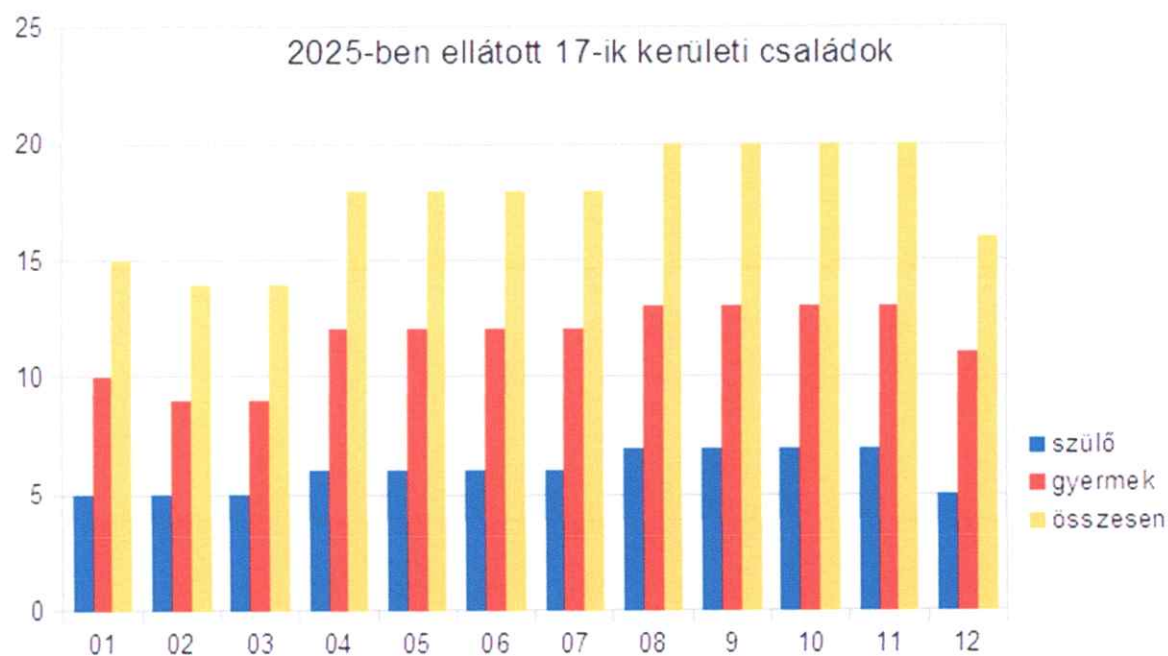
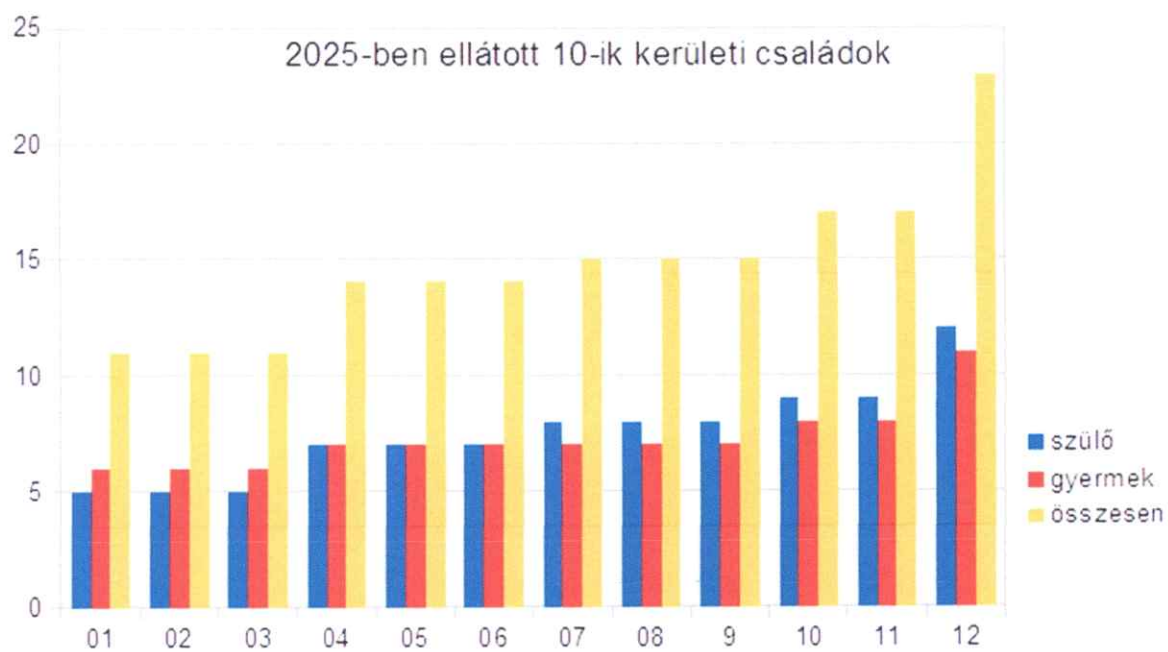
2.2 Statisztikai és demográfiai adatok

A Családok Átmeneti Otthona az otthont nyújtó ellátáson kívül, amely magában foglalja a lakhatási lehetőséget és az ehhez kapcsolódó, alapvető szolgáltatásokat, a családok együttműködésén alapuló szociális segítségnyújtással, egyéni és családi esetmunkával támogatja lakói életét.

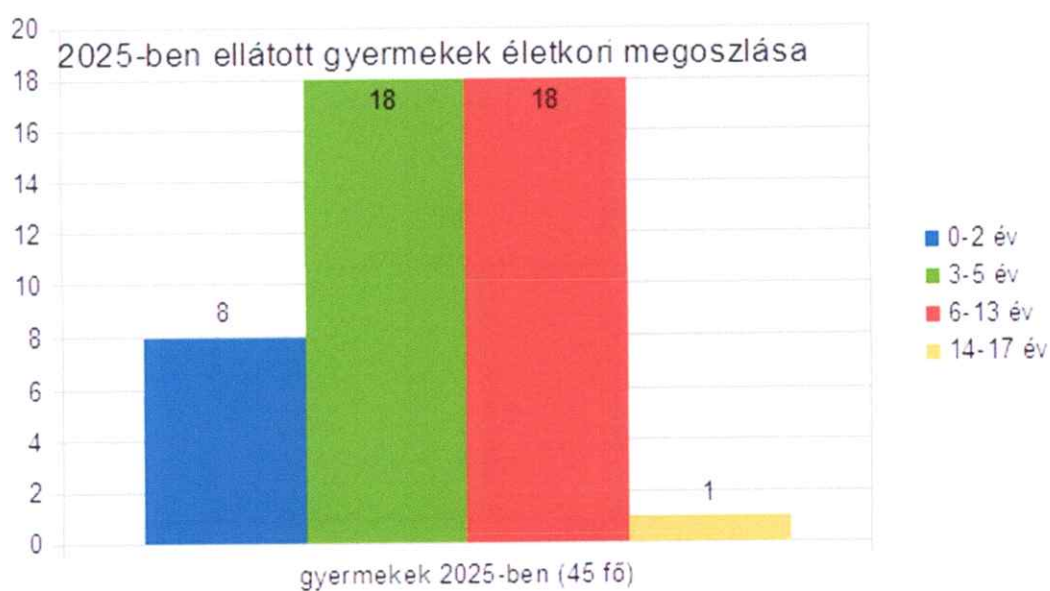
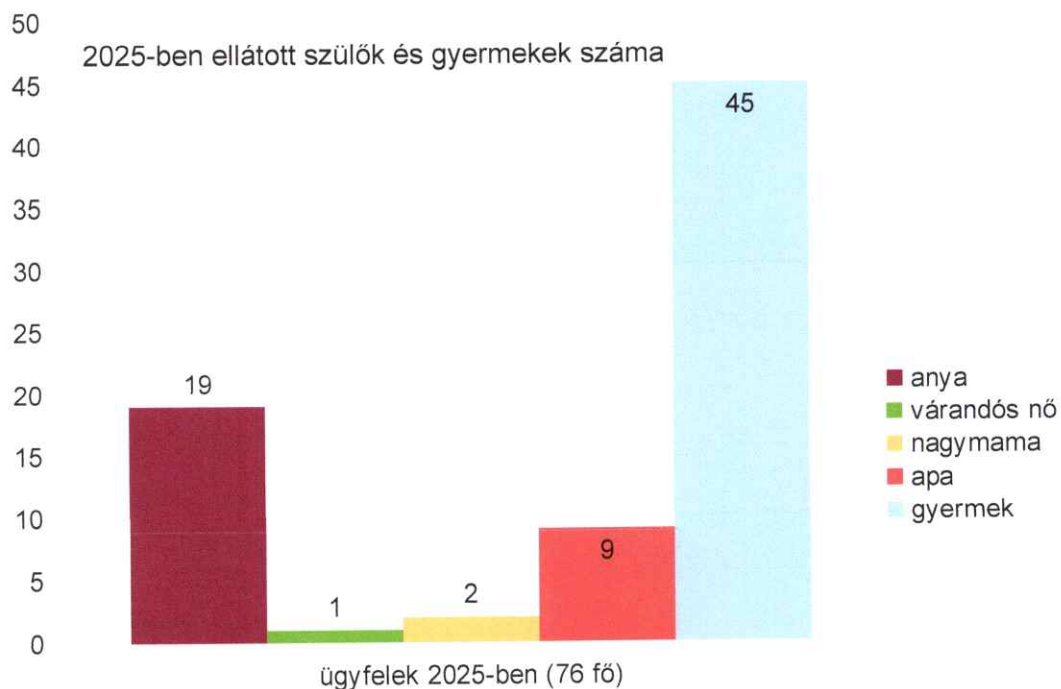
Intézményünkbe az ország különböző részeiről érkeznek megkeresések, 2025-ben a jelentkező családok 8%-a (160 jelentkezőből 13 család) volt 10. kerületi illetékességű. A Bárka Kőbányai Humánszolgáltató Központon keresztül hozzánk irányított valamennyi családot behívtuk felvételi beszélgetésre és az év során öt 10. kerületi illetékességű család (12 fő) került felvételre, ami összesen 7 szülő és 5 gyermek elhelyezését jelentette. Ez a már 2024 év végén nálunk élő kőbányai kötődésű családokkal együtt 9 családot (12 szülőt és 11 gyermeket), összesen 23 főt tett ki. Összességében elmondható tehát, hogy az év során ellátott 22 család bő 40%-át a Bárkán keresztül hozzánk került kőbányaiak tették ki.

2025-ben jelentkező családok 6%-a (160 jelentkezőből 9 család) volt 17. kerületi illetékességű. A 17. kerületi jelentkező családok többségét (aktuális szabad férőhelyek függvényében) behívtuk felvételi beszélgetésre és az év során három 17. kerületi illetékességű család (10 fő) került felvételre, ami összesen 3 szülő és 7 gyermek elhelyezését jelentette, ami a már 2024 év

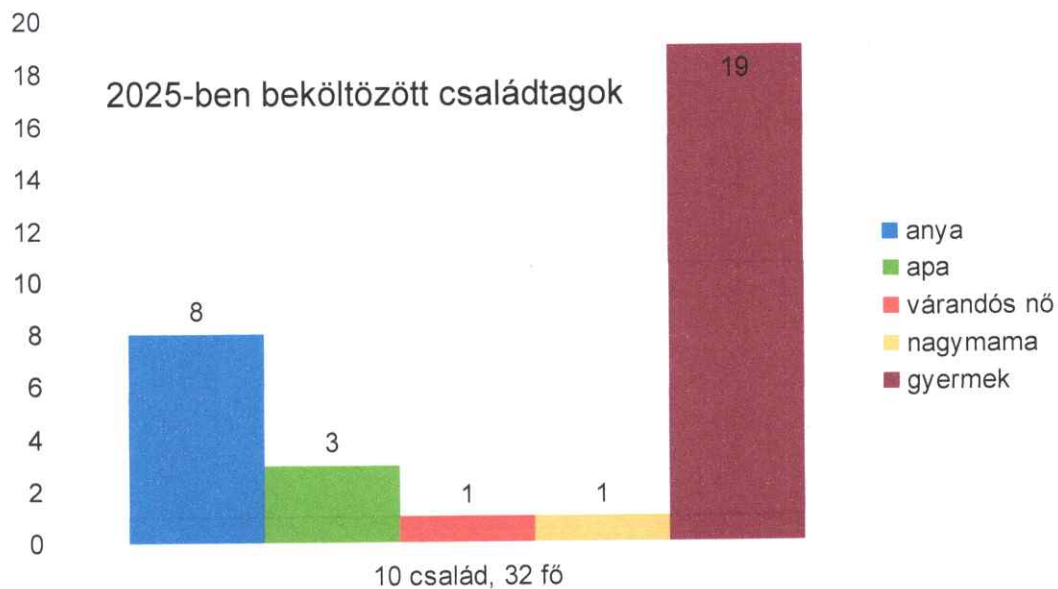
végén nálunk élő 17. kerületi kötődésű családokkal együtt 7 családot (8 szülőt és 17 gyermeket), összesen 25 főt tett ki. Ez a nálunk tavaly megfordult 76 lakó harmada.

2025-ben tehát 22 családot láttunk el összesen, 31 szülőt, nagyszülőt (22 nő, 9 férfi) és 45 gyermeket (20 leány, 25 fiú). Az ellátott gyermekek életkori megoszlása: 0-2 éves 8 fő, 3-5 éves 18 fő, 6-13 éves 18 fő, 14-17 éves 1 fő.

A 2025-ös év során a Családok Átmeneti Otthonába 10 család költözött be, ennek fele Kőbányáról érkezett. Az újonnan bekerülők közül 11 szülő (8 nő és 3 férfi), 1 nagymama, 1 várandós nő és 19 gyermek volt.

A felvételt ezúttal is többnyire a szülők saját maguk, és/vagy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok/Központok kezdeményezték.

A kérelmek indokai a következők voltak: lakhatási problémák, alacsony jövedelem, életvezetési problémák, családi konfliktusok és általánosságban elmondható, hogy sosem egy probléma, hanem nagyon komplex, több generáción átívelő problémák indukálják a felvételt.

A 2025-ben ellátott 45 gyermek közül 23 gyermek esetében az elégtelen lakáskörülmények voltak az elhelyezést kiváltó probléma, 18 gyermek esetében a szülők életvezetési nehézségei. 3 gyermek esetében a szülő egészségügyi problémája, 1 esetben pedig fizikai és lelki bántalmazás miatt került sor az elhelyezésre.

2025-ben beköltöző gyermekek bekerülésének okai

A megkeresések, elhelyezési kérelmek az előző évekhez hasonlóan érkeztek, a szülők jellemzően önállóan vagy a Család- és Gyermejköltségi Központ/Szolgálat segítségével jelentkeztek hozzánk.

2025-ben 11 család költözött ki az intézményünkből. Egy család lakáspályázaton elnyert önkormányzati bérlakásba, 1 család albérletbe, 1 család rokonokhoz, 5 család társintézménybe (CSÁO/Anyaoththon) költözött, 1 család esetében a gyermek más rokon gondozásába került, 1 esetben a gyermek szakellátásba került, a szülő ismerőshöz költözött, 1 család pedig külföldre költözött. Saját ingatlanba vagy önkormányzati bérlakásba egy család tudott költözni, annak ellenére, hogy folyamatosan figyeljük a pályázati lehetőségeket (adtak is be családjaink pályázatot), illetve támogatjuk a lakók előtakarékosági törekvéseit is.

3. Szakmai munka

Intézményünk egyidejűleg 12 család (összesen 40 fő) számára tud ellátást biztosítani a szülő, törvényes képviselő kérelmére

- ✓ gyermek(ek) és szülő(k)
- ✓ valamint a legfeljebb 21. életévének betöltéséig

- ✓ vagy ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel, szolgáltatóval tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére(i)
- ✓ a gyermekeiket egyedül nevelő egyszülős családok
- ✓ válsághelyzetben lévő bántalmazott, vagy várandós anyák
- ✓ a szülészetről a kórházi ellátás után kikerülő anya és gyermeke(i)
- ✓ valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársa vagy férje részére a szülő és gyermeke együttes elhelyezésével, ellátásával.

Az intézményben napi 24 órában családgondozó, illetve szakgondozó-gondozó ad ügyeletet, akikhez a családok folyamatosan fordulhatnak a felmerülő problémáikkal, szükségleteikkel.

Figyelembe vesszük a krízishelyzetbe került családok ellátásában tapasztalható hiányokat, és erre, illetve a hatályos jogszabályokra való tekintettel úgy alakítottuk ki a részükre biztosítandó, illetve kínált szolgáltatásainkat, hogy reagálni tudjunk a felmerülő szükségletekre, így a raktárainkban rendelkezésre állnak azok az eszközök, amelyek egy család alapellátottságához szükségesek. Gyakran előfordul, hogy úgy érkezik hozzánk család, hogy nincs semmije: ekkor mi ellátjuk őket ruhával, háztartási eszközökkel, tisztító és tisztasági szerekkel, a napi életvitelük biztosításához szükséges dolgokkal.

3.1 Intézményünkben nyújtott szolgáltatások

- ☞ lakhatási lehetőség biztosítása (elhelyezés családonként külön lakószobákban)
- ☞ 24 órás ügyelet biztosítása szakszemélyzet által
- ☞ szociális munka (egyéni és közösségi szociális munka eszközeivel)
- ☞ krízisintervenció
- ☞ jogi- és pszichológiai segítségnyújtás, mentálhigiénés támogatás, segítő beszélgetések
- ☞ művészetterápiás, önszegítő csoportok működése
- ☞ ügyintézésben történő tanácsadás, szükség esetén segítségnyújtás
- ☞ az alapvető, a gyermek ellátásához nélkülözhetetlen eszközök, élelmiszerek, a napi életvitelhez szükséges alapvető háztartási eszközök biztosítása (például ágynemű,

törölköző, edények, bútorok, szükség esetén pelenka, gyógyszerek stb.), főzési, mosási lehetőség

- ☞ alternatív, a szülői, illetve családi aktivitást segítő programok szervezése a családok, gyermekek részére
- ☞ telefon, internet biztosítása
- ☞ önkéntes programok szervezése, fogadása
- ☞ kapcsolatfelvétel segítése a helyi, illetve a területileg illetékes ellátórendszer intézményeivel (bölcsőde, óvoda, iskola, család- és gyermekjóléti szolgálat/központ, gyermek- illetve felnőtt háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, munkaügyi központ, nevelési tanácsadó stb.)

3.2 Szakmai programunk

Elsődleges célunk, hogy a hozzánk kerülő krízishelyzetben lévő családok belső erőforrásai a bentlakás egy-másfél éve alatt olyan formán megerősödjenek, hogy a későbbiekben az ellátórendszeren kívül, saját erőből, hosszú távon biztosíthassák lakhatásukat. Ugyanakkor tisztában vagyunk a családokat érintő nehezítő körülményekkel, és reálisan látjuk az aktuális gazdasági helyzetet is, így nincsenek irreális céljaink, úgy gondoljuk, hogy a nálunk lakó családok bármilyen jellegű előrelépése pozitív eredménynek számít a családban, legyen szó a gyermekek megfelelő iskoláztatásáról, orvosi ellátásáról, a szülők munkavállalásáról- és megtartásáról, vagy adott esetben a család által felhalmozott tartozások rendezéséről.

Az intézménybe beköltöző családokkal gondozási tervet készítünk, amely a megállapodásban foglalt időtartamot (jellemzően egy évet) foglal magában. Új gondozási terv készítésére akkor kerül sor, ha változás történik, például felmerül egy újabb probléma, vagy ha új intézményi megállapodást kell kötni (változás vagy hosszabbítás okán). A gondozási terv készítése során kerülnek rögzítésre a család problémái, céljai, a célok elérése érdekében elvégzendő feladatok, külön-külön részletezve a család és az intézmény, illetve gondozó feladatait. Ehhez nélkülözhetetlen az előrelátás és a tervezés, ebben intézményünk munkatársai segítik a szülőket. Az ellátás időtartama alatt fontos, hogy a szülők, illetve idősebb gyermekek betartsák a gondozási tervben foglaltakat. A gondozási tervben foglaltak be nem tartása akár az intézményi ellátás megszűnését is vonhatja maga után. Ez a terv képezi az

ellátott és a családgondozó közös munkájának alapját, gerincét, illetve adja meg az adott családdal végzett szakmai munka irányát. Tapasztalataink szerint a hozzánk bekerülő családok tagjai számtalan hátránnyal érkeznek, nagyon összetettek az okok, amelyek miatt kéri a felvételüket intézményünkbe.

Ahogy azt a beszámolóink korábbi részeiben említettük, a jelentkezés, illetve bekerülés okai nagyon összetettek, sosem csak a lakhatás hiánya jelenik meg:

- ❖ alacsony jövedelem, anyagi megtakarítás, biztonsági tartalék hiánya
- ❖ szülők kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzete, szakképesítés hiánya, befejezetlen tanulmányok
- ❖ szülők munkanélkülisége, alacsony iskolai végzettség, piacképes szakma hiánya
- ❖ törékeny kapcsolati háló, megromlott családi kapcsolatok, családi- és/vagy kapcsolati konfliktusok
- ❖ bántalmazás, családon belüli erőszak
- ❖ többgenerációs mélyszegénység
- ❖ szakellátásban való nevelkedésből adódó hátrányok
- ❖ tartozások, hitelek
- ❖ tartósan beteg gyermek(ek) ellátása miatt a munkaerőpiacról való kiszorulás
- ❖ egyedülálló szülőségéből adódó nehézségek

Jellemzően továbbra sem egyetlen ok nevezhető meg a bekerüléskor, hanem a problémák komplex megjelenése miatt szükséges és indokolt az intézményi ellátás, és a szakemberek segítsége. A család beköltözését követően minden esetben felmérjük, hogy egyénileg milyen jellegű segítségre van szüksége a hozzánk érkező gyermekeknek, családtagoknak, amelyhez fontos támpontot adhatnak a már meglévő, illetve a nálunk töltött időszak alatt beszerzett szakvélemények, pedagógiai javaslatok, a társintézmények jelzései, valamint a szülőkkal, illetve gyermekekkel folytatott beszélgetések.

A családgondozó kollégák segítik a szülőket a problémák feltérképezésében, a reálisan elérhető célok megfogalmazásában, és a célok eléréséhez vezető út megtervezésében, konkrét lépésekre való lebontásában, feladatok meghatározásában. Mivel az önálló lakhatásba (albérlet, önkormányzati lakás) való kerülés (és –megtartás) előfeltétele a rendezett, önálló

életmód, munkahellyel rendelkezés és lehetőség szerint anyagi megtakarítás, munkatársainkkal azon dolgozunk, hogy az intézményünkben lakó családok minél jobban meg tudjanak felelni ezen kritériumoknak.

Az intézményben folyó szakmai munka célja továbbra is a (1) problémák és erőforrások feltérképezése; (2) lehetőségek feltárása; (3) fejlesztési irányok meghatározása, valamint az (4) erőforrások megerősítése, bevonása, képessé tevés.

A képessé tevés során arra törekszünk, hogy az intézményünkben ellátott családok – gyermekek és felnőttek egyaránt – olyan többletet kapjanak, amelyet nem csak az ellátási idő alatt, hanem a későbbiekben is hasznosítani tudnak majd. Munkánk részét képezi a szülők szülői kompetenciáinak fejlesztése, szülői szerepeikben való megerősítése, új készségek elsajátítása, a családok erőforrásainak növelése. A Családok Átmeneti Otthona a lakhatási lehetőségen túl a családok együttműködésén alapuló szociális segítségnyújtással, egyéni és családi esetmunkával, illetve a csoportos szociális munka eszközeivel támogatja lakói életét. A mentálhigiénés tevékenység nem csak az egzisztenciavesztés, családi problémák miatt keletkezett lelki traumák kezelésére irányul, hanem nélkülözhetetlen része a személyes képességek felmérésének, fejlesztésének, és ezen keresztül az ellátórendszerből való kikerülés segítésének.

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek jólétének növelésére, mentális és fizikai állapotuk stabilizálására, fejlesztésére, segítséget nyújtunk ahhoz, hogy minél több lehetőségük legyen a fejlődésre, a képességeik kibontakoztatására. A kollégák sok időt és energiát fordítanak a gyermekek korrepetálására.

A nálunk töltött idő alatt a segítő beszélgetéseken, konzultációkon, tanácsadáson és támogatáson kívül

- beszerezzük a szükséges, hiányzó iratokat, alapdokumentumokat
- elintézzük a folyamatban lévő ügyeket (például bírósági, hagyatéki, végrehajtási, önkormányzati, munkavállalással kapcsolatos stb.)
- segítjük az oktatási rendszerrel kapcsolatos feladatok elvégzését
- minden család mentális állapotát felméri a pszichológusunk, ha szükséges intézzük a további vizsgálatokat, terápiás és fejlesztési folyamatokat

- eljárunk a bántalmazásos ügyekkel kapcsolatosan, amennyiben szükséges, megszervezzük a menekítés háttérét
- segítünk a munkajogi kérdésekben, a hivatali ügyintézésében, az egészségügyi ellátórendszerrel kapcsolatos ügyintézésben, a vizsgálatokhoz való hozzájutásban

Ebben az intézményünkben a szakmai munka egyik alapköve az, hogy munkánkat teamben végezzük, melyet az intézmény szakalkalmazottjai (intézményvezető, családgondozók, szakgondozók, gondozók), illetve jogász, pszichológus, fejlesztőpedagógus alkotnak. A kétheti rendszerességű team (stáb) megbeszéléseken történik az elmúlt időszak eseményeinek áttekintése, illetve az ezekből fakadó feladatok átgondolása, tervezése. A szakmai team tagjai külső szupervízor segítségét (egyéni és csoportos) is igénybe vehetik, hiszen elengedhetetlennek tartjuk, hogy egy-egy eset kapcsán megőrizzék teljes szakmai rálátásukat, kompetenciájukat.

Mindezekon kívül az alapítvány menedzsmentje is teamben dolgozik, a fenntartó képviselője és az intézmény vezetője napi szintű munkakapcsolatban vannak, valamint az alapítvány egyéb programjainak vezetőivel havi megbeszéléseket tartanak. Továbbá folyamatosan, napi élő kapcsolatban vagyunk a 10. és 17. kerületi társszervezetekkel, és együttműködünk annak érdekében, hogy a fennálló szükségletekre minél hatékonyabb válaszokat tudjunk adni.

3.3 Tapasztalataink

Meglehetősen változó, milyen problémákkal és problémamegoldási képességekkel érkeznek a családok intézményünkbe. Az anyagi és lakhatási nehézségeken kívül gyakoriak a gyermeknevelési problémák, a szülői kompetenciák hiányosságai, valamint a szülők életvezetési problémái. Szintén általános a családok átmeneti otthonainak ellátását huzamosabb ideig vagy többszöri alkalommal igénybevevő ellátottak esetében a jövőkép teljes hiánya, a kilátástalanság érzése, egyfajta tanult tehetetlenség. Azt látjuk, hogy a szülők évről évre rosszabb állapotban kerülnek hozzánk, egyre komplexebb feladatot jelent az ő támogatásuk. Gyakori például, hogy a családok rendszeres jövedelem nélkül, valamint felhalmozott tartozásokkal érkeznek

intézményünkbe. Hátrányos munkaerőpiaci helyzetük, jövedelmező szakma hiánya, és az alacsony jövedelmük miatt nem tudnak a családok megtakarítást létesíteni önálló lakhatásba kerülés céljából. A családgondozó munkatársak segítik a szülőket a családi ellátások, egyéb támogatások igénybevételében, tartozások elengedése, csökkentése iránti, illetve részletfizetési kérelmek megírásában, önéletrajz készítésében, munkalehetőségek keresésében, ez azonban egy hosszú folyamat, amelyre jellemzően nem elég a nálunk töltött egy – másfél év.

Azt tapasztaljuk, hogy bár a Családok Átmeneti Otthona intézményei eredetileg a családok átmeneti krízisének megoldása céljából kerültek létrehozásra, az intézményi létforma – jellemzően nagyon összetett és akár több generáción átívelő problémák miatt – a családok döntő többsége esetében állandósult. Tapasztalataink szerint a jogszabályban biztosított 12+6 hónap, amely szükség szerint (iskolába járó gyermek esetén) a tanítási év végéig hosszabbítható, nem elegendő a családok élethelyzetének olyan mértékű javítására, hogy az ellátási idő elteltével önálló lakhatásba tudjanak költözni (amelyet hosszútávon fent is tudnak tartani), ellenben a gyermekek számára megterhelőek a gyakori költözések, nevelési-oktatási intézményváltások, új lakókörnyezetbe, új óvodai, iskolai közösségbe való beilleszkedés. Arról, hogy tavaly hová mentek tovább a családok tőlünk a következő diagram ad tájékoztatást.

A korábbi években tapasztalt tendencia 2025-ben is folytatódott: több egyedülálló szülő jelentkezett és nyert felvételt intézményünkbe. Azt tapasztaljuk, hogy az egyedülálló szülők ellátó rendszerből való kikerülése a kétszülős családokénál is nehezebb, mivel egy jövedelemből (amely gyakran csak a családi ellátásokból áll) nem tudnak a szülők anyagi tartalékokat képezni, önálló lakhatást fenntartani. A kisgyermekes egyedülálló szülők számára a munkaviszony létesítése sem egyszerű feladat, hiszen egyedül kell megoldaniuk a gyermek nevelési-oktatási intézménybe való eljutását, illetve hazahozatalát. Egyre nagyobb számban találkozunk párkapcsolati erőszakkal, aminek a kezelése traumatudatos megközelítést és eszköztárat kínál. A kollégáink folyamatosan képzik ezzel kapcsolatosan magukat, illetve a nálunk élő anyákat is edukáljuk ezzel kapcsolatosan.

Intenzív családgondozással, beszélgetésekkel, tanácsadással, ügyintézésben való segítségnyújtással folyamatosan segítjük és támogatjuk a szülőket, igyekszünk minden helyzetre megoldást, alternatív lehetőséget találni, és erre a szemléletmódra motiváljuk a szülőket és a nagyobb gyermekeket is. A gyakorlatias segítségen kívül különböző programokkal igyekszünk pozitív példát mutatni, minőségi időtöltést biztosítani, és jó hangulatot teremteni a házban. A fentiekből is látszik hogy nagyon komplex és rugalmas szakmai munkát igényel az intézményben élő családokkal kapcsolatos munka, a munkatársaink számtalan kihívással szembesülnek nap, mint nap.

4. A 2025-ös év eseményei

Ahogy azt a korábbi beszámolóinkban is olvashatták nagyon nagy hangsúlyt fektetünk a közösségi programok szervezésére, a szülők, családok bevonására, aktivizálására. Az intézményi ünnepek, jeles napok szervezésében egyre nagyobb teret vállalnak a családok, amit mi nagyon pozitív tendenciának tartunk. Februárban a farsangot a lakók önállóan szervezték, mi az édességet és a tombola ajándékokat biztosítottuk. A játszóban igazán fergetes hangulatot csináltak zenével, világítással, a gyerekek játszottak, táncoltak a kedvenc zenéikre. Jelmezbe csak a kisebbek öltöztek, de mindenkinek sikerült kikapcsolódnia, a családok együtt buliztak.

Húsvétkor a Budapest Bike Maffia támogatásának köszönhetően egy hamisítatlan ünnepi reggelivel indítottuk a napot sonkával, tojással, újhagymával, csokitojással. Mire mindenki jóllakott megérkezett a bűvész, aki az ifjakat, de bizony még a felnőtteket is elvarázsolta kezűességével, humorával és

lebilincselő produkciójával. Ezután érkezett a bohóc, aki először lufihajtogatással vonta magára a figyelmet, majd türelmesen meg is tanított minden érdeklődőt egy-egy figurára.

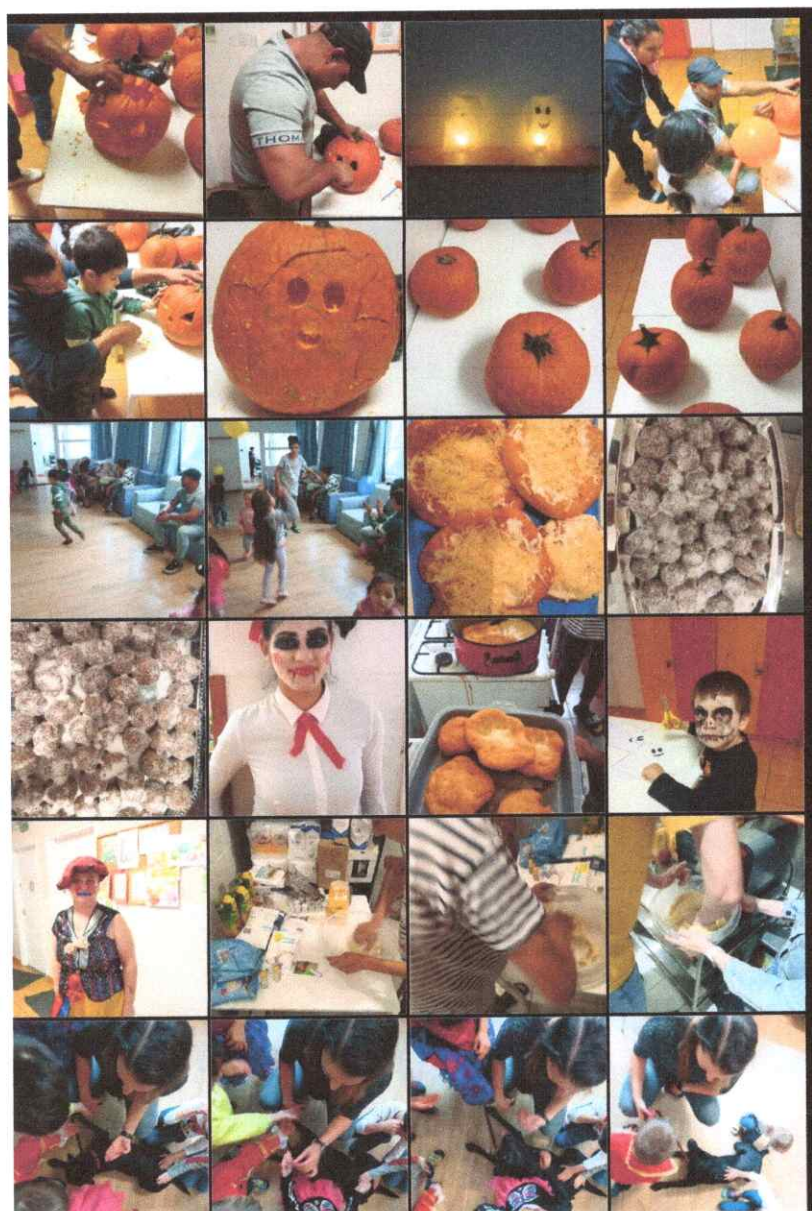
Gyermeknapon szinte nyáriás időben kirándultunk a közeli Merzse-mocsárhoz, ahol a tanösvényen végigjárva bővítettük természettudományos ismereteinket. Az otthonba visszatérve egy közös ebéddel folytattuk, majd kinti és benti játékkal zártuk a napot: mindenki nagyon jól érezte magát, kicsik és nagyok is ki tudtak kapcsolódni.

A nyári szünetben mindannyian felkerekedtünk és meglátogattuk a Fővárosi Állat- és Növénykertet, ami többeknek hetekig kitartó élményeket hozott: bizony még a felnőttek között

is voltak olyanok, akik sosem jártak állatkertben és nem láttak még élőben egzotikus állatokat. Hónapokkal később is vissza-visszatértek emlékek egy-egy gyerekrajz vagy élménymegosztás során, ez a program sokak számára valóban a nyár csúcspontja volt.

Nagy várakozással készültünk a Halloweenre, amit szokás szerint október 31-én az alkalomhoz illő módon feldíszített házban tökfaragással és csokival ünnepeltünk.

Télen hangolódtunk a Mikulás érkezésére, vártuk a Karácsony eljövetelét, az évvégét és a téli szünetet. A Mikulás érkezése előtt egy Ringató foglalkozással készülődtünk és sikerült is csengő-bongó gyermekhanggal megtölteni a házat és becsalogatni a nagyszakállú ajándékosztót.

Karácsonykor pedig a kerületi Baptista közösség képviselői látogattak el hozzánk, akik énekekkel, zenével, verssel hozták el az ünnep hangulatát és mutatták meg annak valódi üzenetét. Nagylelkű magán és céges adományozóink, támogatóink segítségével nagyon szép és hasznos karácsonyi ajándékokkal sikerült meglepnünk a családokat, melyek az ünnepek után is megkönnyítették a hétköznapjaikat.

Amint az a fentiekből is érzékelhető, intézményünk kiemelten fontosnak tartja, hogy változatos, a jeles napokat is megünneplő, a családi és a lakók közötti kapcsolatokat erősítő programok valósuljanak meg. A fentiekén túl szinte minden hónapban szerveztünk közösségi főzést, sütést, amikor a mi biztosítottuk az alapanyagokat, a családok találták ki mi legyen a menü és közösen valósították meg.

5. Terveink

Elsődleges tervünk a szakmai munka folytatása és további fejlesztése, hogy még nagyobb segítséget tudjuk nyújtani az intézményünkben élő családok számára. Munkatársaimmal együtt elkötelezettek vagyunk a szakmai fejlődés mellett: folyamatosan továbbképezzük magunkat, többen a meglévő tudásukat fejlesztve jelenleg is újra felsőfokú képzésben vesznek részt, valamint különböző oktatásokon, szakmai napokon, szupervízióon fejlesztjük tudásunkat, személyiségünket, hogy minél komplexebb, minőségi szakmai munkával tudjuk segíteni a családok életét, és – lehetőség szerint – az ellátórendszerből való kikerülését. Szakmai terveink között szerepel innovatív programok biztosítása a családok részére. A gyermek- és családi programok mellett továbbá kiemelten fontosnak tartjuk az édesanyák női mivoltukban való megerősítését, énképük, önbizalmuk javítását, ezzel párhuzamosan pedig az otthonban lakó férfiak apai szerepükben való megerősítését.

A szakmai munka mellett szintén nagyon fontosnak tartjuk az energiahatékonyságot, környezettudatosságot és a rendezett környezetet. 2026-ra az a tervünk, hogy a megkezdett fejlesztéseket folytassuk, és intézményünk egy szép, letisztult, rendezett otthonná váljon a családok részére. Ebben nagy előrelépést jelentett a IKEA pályázat. A lakószobákban található bútorokat folyamatosan újakra cseréljük, ezzel egyidejűleg a családokat is edukáljuk a rendszeretetre, tárgyak megóvására, környezettudatosságra. A fentiekén túl szeretnénk az udvari részt rendbetenni: új játékokat beszerezni, a járdát lebetonozni. Ennek a résznek az igénybevétele fokozott, nagyon nagy az amortizációja.

Az épület korából és az elavult építészeti megoldásokból adódóan terveink között állandó jelleggel szerepel az épület folyamatos felújítása, karbantartása, állandó problémát jelentenek a dugulások, valamint a csövek erodálódása, illetve szükségessé vált a villamoshálózat kapacitásainak a bővítése, melyhez támogatókat kell keresnünk.

6. Összegzés

Intézményünkben igyekszünk rugalmasan reagálni a felmerülő igényekre, szükségletekre, folyamatosan szerveztünk, szervezünk a gyermekek kéréseinek, a családok igényeinek, életkori szükségleteinek megfelelő szolgáltatásokat. A tavalyi év során is folyamatos feladatot jelentett a családok részére biztosítandó eszközök, textíliák, bútorok, hűtőgépek, mosógépek cseréje, beszerzése, ezek egy részét adományokból, felajánlásokból, nagy részét azonban saját forrásokból biztosítottuk.

A Családok Átmeneti Otthona az ellátást igénybe vevő családok és gyermekek hatékonyabb ellátása érdekében továbbra is folyamatosan együttműködött az ellátórendszer társintézményeivel, a kapcsolatunk ezekkel intenzív, aktív részei vagyunk ennek a struktúrának. A Családok Átmeneti Otthona által nyújtott szolgáltatással kapcsolatos megkeresések, felvételi kérelmek folyamatosak és rendszeresek. A bekerülő, vagy kiköltözésre váró, illetve az intézményben életvitelszerűen élő családok, gyermekek ügyében a tavalyi évben is több esetmegbeszélésen, esetkonferencián, szakmaközi megbeszélésen vettünk részt. Napi munkánk során folyamatosan keressük azokat a szolgáltatásokat, intézményeket, pályázati lehetőségeket, melyek az intézményünkben élő gyermekek, családok igényeire választ, szolgáltatást tudnak felajánlani.

Tavaly több változás is történt az intézmény szakmai teamjében: intézményvezetőként csatlakozott hozzánk Körmendi Gábor, valamint egy új családgondozó és egy új szakgondozó kolléga, míg a korábbi intézményvezető társunk az adminisztratív feladatok koordinálásában vállalt szerepet. Ezek a változások erősítették a 2024-es pro bono együttműködés (IFUA Nonprofit mentorprogram) keretei között megfogalmazódott feladat- és szerepkörökkel kapcsolatos gondolkodást és segítették a folyamataink újragondolását. 2025-ben is hiánypótló szolgáltatásokkal és megfelelő szakmai felkészültséggel fogadtuk a hozzánk érkező családokat.

Az alapítvány igazgatójaként továbbra is nagyon fontosnak és hiánypótlónak gondolom a 2025-ben 30 éves alapítványunk munkáját. Intézményeink fontos elemei a budapesti hajléktalan- és gyermekvédelmi ellátásnak, tevékenységünk hiánypótló.

A tavalyi év is nagyon sok kihívással, nehézséggel, megoldandó feladattal állított szembe minket. Ez nehéz, s nem ez volt a legegyszerűbb évünk, de számomra végig fontos és értékes volt az az együttműködési mód, ahogy ezekkel dolgozni tudtunk. Számunkra a team munka ténylegesen team munkát jelent, ami nagyon fontos szervezeti érték és támogatást jelent számunkra. Az elmúlt évek során végrehajtott fejlesztések révén jobbá váltak az intézményi körülmények, de folyamatos kihívást jelent az, hogy nem modern épületekben dolgozunk, és az intézményeinkben élő nők és családok rossz állapotából fakadó fokozott az amortizáció. Az ezekkel kapcsolatos forrásteremtés, munkák megszervezése a jelenlegi piaci körülmények között kihívásokkal teli.

Nehézséget jelent az is, hogy szociális és gyermekvédelmi szakemberként nehéz, felelősségteljes, átlagon felüli mentális és fizikai terhelést jelentő munkát végzünk, s mégis nagyon alacsony a presztízsünk, a fizetésünk, szinte minden munkatársunk minimum 2 helyen dolgozik, hogy fent tudja tartani magát. A szakmából való elvándorlás, a szakma elöregedése, az utánpótlás hiánya, a klienseink egyre rosszabb állapota és komplex helyzete, problémái meglátásom szerint olyan strukturális problémák, melyeket kezelni kell.

Mindezen nehézségek ellenére az alapítvány munkatársai elkötelezetten, sokszor erejükön felül, magukat képezve dolgoznak annak érdekében, hogy a hozzánk fordulók tényleges és a szükségleteikhez leginkább alkalmazkodó segítséget kapjanak. Hálás vagyok, hogy a legnehezebb helyzetekben is konstruktívan, az alapértékeinket figyelembe véve dolgoznak és tesznek azért, hogy esély legyen arra, hogy a hajléktalan nők és családok életében pozitív változások történhessenek.

Pici alapítványként nélkülözhetetlen segítséget jelentenek az adományozóink, támogatóink, együttműködő szakmai partnereink, akik közül többen hosszú évek óta követik és támogatják a

munkánkat. A visszajelzéseik, támogatásuk sokat jelent számunkra, sokszor lendítenek át minket egy-egy nehezebb helyzeten, időszakon.

A fentiekén túl köszönjük szakmai partnereinknek, a velünk kapcsolatban lévő önkormányzatoknak az egész éves hatékony és konstruktív együttműködést!

Budapest, 2026. 04.30.

Stanczel Adél

igazgató

